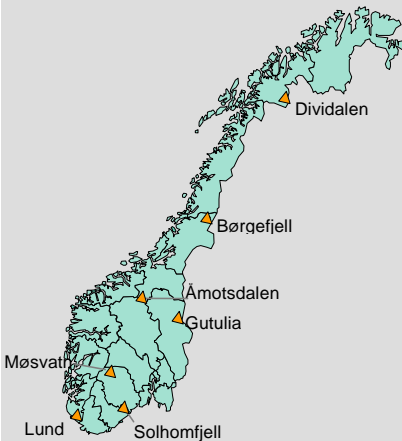

Program for
naturovervåking

Naturovervåking i Gutulia – resultater 2009

Hvor foregår naturovervåkingen?

Program for terrestrisk naturovervåking

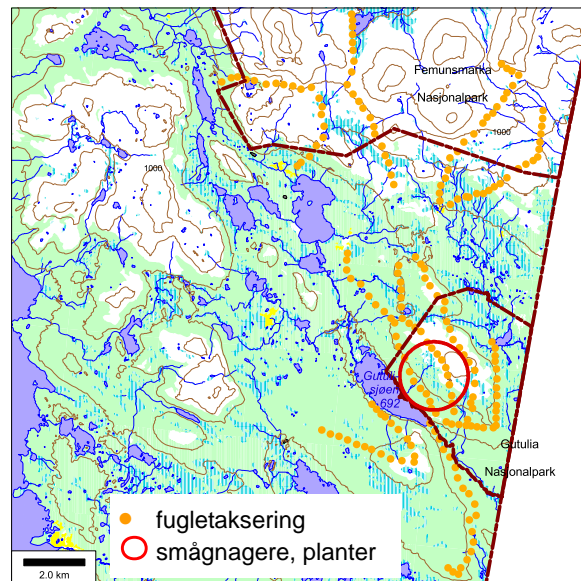
- overvåking av planter og dyr i vanlig norsk skog og fjell
- startet i 1990
- foregår i 7 områder
- organisert av Direktoratet for naturforvaltning (DN)
- gjennomført av Norsk institutt for naturforskning (NINA)

Mål for naturovervåkingen

- gi grunnlag for å bedømme langsiktige endringer i naturen
- påvise utviklingstendenser over tid og geografiske forskjeller
- på et tidlig tidspunkt oppdage effekter av menneskelig påvirkning på økosystemer og artsmangfold
- skille menneskeskapte endringer fra naturlige variasjoner

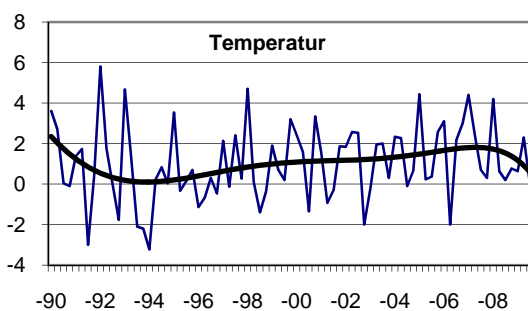
Kontaktpersoner

- NINA: Erik Framstad (erik.framstad@nina.no)
- DN: Reidar Hindrum (reidar.hindrum@dirnat.no)

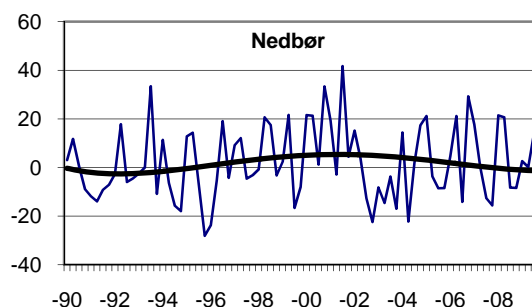
Tilbakegang for moser, men god tilstand for lav; flere svake år for lirype og svært lite smågnagere

- Flere mosearter har gått tilbake i forrige 5-årsperiode; få endringer for planter i siste periode
- Tilstanden for lav på bjørketrær er meget god
- Svak ungeproduksjon for kongeørn siste år; variasjon mellom svake og middels år siste 10 år
- Meget svak rypebestand i 2006-09
- Færre observasjoner av spurvefugl de siste årene
- God ungeoverlevelse for svarthvit fluesnapper, men dårlig klekkesuksess i flere av de siste årene skyldes trolig ugunstige værforhold
- Bestandene av smågnagere har vært på et meget lavt nivå i hele overvåkingsperioden

Mildere klima enn normalt siden midt på 1990-tallet

Gjennomsnittlig avvik i månedsmiddeltemperatur (°C) fra 30-årsnormalen (1961-90) pr kvartal fra desember 1989 til november 2009. Verdier over 0 viser temperatur over normalen.

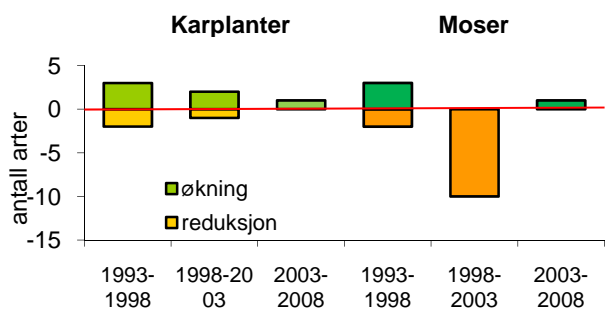

Gjennomsnittlig avvik i månedsnedbør (mm) fra 30-årsnormalen (1961-90) pr kvartal fra desember 1989 til november 2009. Verdier over 0 viser nedbør over normalen.

Resultater for overvåkingsområdet i Gutulia i 2009

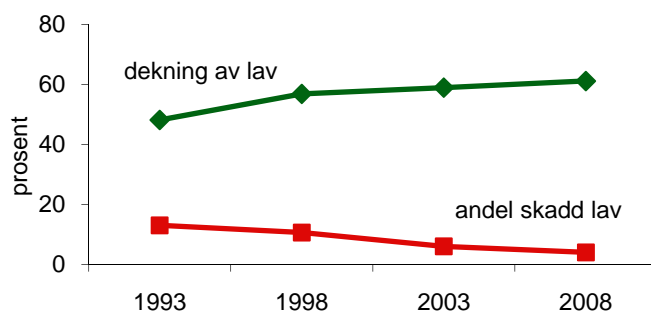
Små endringer for plantearter i siste 5-årsperiode

- antall registrerte plantearter har variert fra 87 i 1995, til 93 i 2003 og 90 i 2008

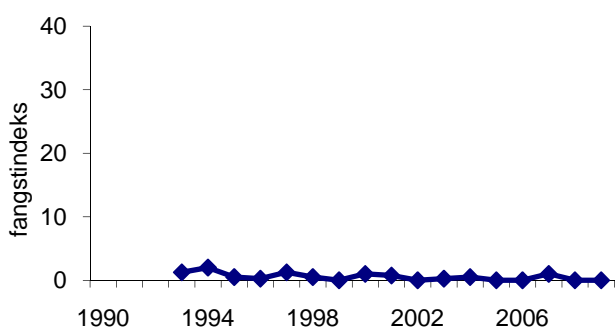
Meget god tilstand for lav på trær

- økt dekning av lav på bjørketrær
- meget lavt og redusert skadeomfang

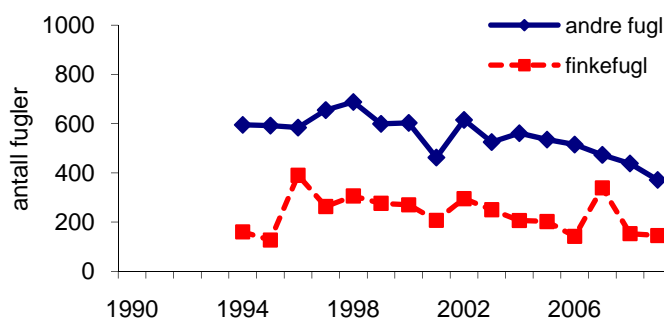
Svært lav bestand av smågnagere

- ingen topper eller tydelig bestandsvariasjon

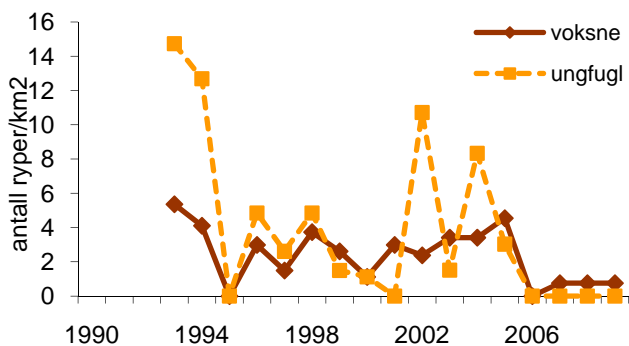

34 arter av spurvefugl observert i 2009

- lave og synkende bestander de siste årene

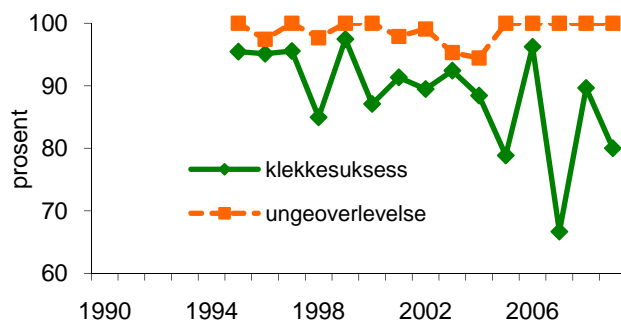

Svært lav produksjon og bestand av ryper registrert i 2006-09

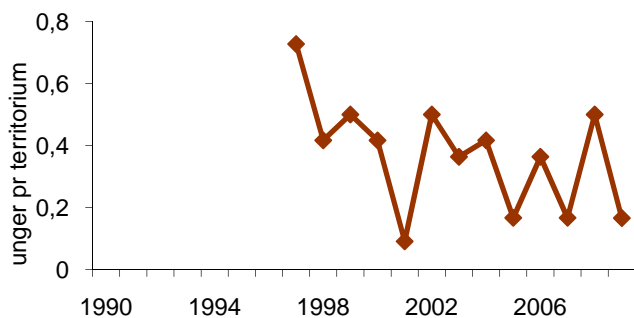
Svak klekkesuksess for svarthvit fluesnappere i 2009

- variabel klekkesuksess skyldes trolig noen kalde vårer
- ungeoverlevelsen er imidlertid svært god

Svak ungeproduksjon hos kongeørn i 2009

- variasjon mellom svak og middels produksjon siste 10 år

Fluesnappere hekker tidligere ved varm vår

- men svakere sammenheng siste par år

